

หัวข้อการบรรยาย “การยกระดับบริการสุขภาพด้วยดิจิทัล เพื่อคนไทยสุขภาพดี”

วันที่ 21 สิงหาคม 2566

เวลา 09.00 - 10.30 น.

ห้องประชุม Grand Ballroom ห้องประชุม 1 ห้องประชุม 2 ห้องประชุม 3

โดย นพ.โอภาส การย์กวินพงศ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ระบบดิจิทัลมีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบสาธารณสุข ซึ่งพวกเราต้องเข้าใจเรื่องจักรวาลวิทยา ทั้งทฤษฎี Big bang และหลุมดำ รุ้งจระกิดมา ตั้งอยู่ และดับไป ตามหลักคำสอนของพุทธศาสนา ซึ่งเราคิดว่ารู้ เยอะ แต่เมื่อฟังนักวิทยาศาสตร์ ทำให้ยิ่งรู้ว่า เราไม่รู้อะไรเลย ทั้งนี้ ขอย้ำได้กังวลในระยะยาว เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงและไม่สามารถคาดเดาสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต ขอทำแค่ 3-5 ปี ข้างหน้า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ปัจจุบันเทคโนโลยีที่สำคัญ คือ เทคโนโลยีดิจิทัล และเทคโนโลยีชีวภาพ ที่มีความก้าวหน้าอย่างมาก สามารถถอดรหัสพันธุกรรม ส่งผลให้มีวิธีการรักษาและควบคุมโรคได้ โดยในอนาคตจะมีการพัฒนาไปถึงระดับยีน DNA และโมเลกุล ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสิ่งที่ควบคู่กับเทคโนโลยีชีวภาพ ปัจจุบันคนใช้ดิจิทัลมากยิ่งขึ้น คนไทย เกือบร้อยละ 89.4 มีมือถือใช้ และร้อยละ 98.3 เข้าถึงเทคโนโลยี

จากการลงพื้นที่ ทำให้เห็นว่า 1) มีการพัฒนา ER แบบเรียลไทม์ มีศูนย์สั่งการไปยังรพพยาบาล 2) ward ผู้ป่วยใน โดยเฉพาะ รพศ./รพท. มีการบันทึกข้อมูลแบบดิจิทัลแทนการจด Nurse Note เป็นต้น แต่ยังมี ปัญหาจากการใช้งานดิจิทัล ควรระวังแก๊ง Call Center ที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น Cyber security อย่างไรก็ตาม ระบบดิจิทัลของภาครัฐมีการพัฒนาอย่างมาก มาก ซึ่ง กสธ. ได้มีการ MOU ร่วมกับ สกมช. ในการพัฒนาด้าน PDPA และ Cyber security ซึ่งประชาชนให้ความมั่นใจในการใช้แอปพลิเคชันพร้อมมากที่สุด 3.38 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 รวมทั้งระบบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง รพ. ตามนโยบายในการให้ประชาชนสามารถรักษาได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างไรก็ตามประเด็นข้อกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายเดิม ดังนั้น จนท. รัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมายในทุกฉบับ

สิ่งที่ต้องมีการพัฒนาระบบดิจิทัล ได้แก่ 1) โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ยกตัวอย่าง รพ.อุ้งผาง มี สัญญาณ 4G มีโครงสร้าง รพ. ที่ทันสมัย มีคนไข้จากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาใช้บริการในวันเสาร์อาทิตย์ แสดงให้เห็นถึงการดูแลประชาชนตามหลักสิทธิมนุษยชน แต่ยังมีขาดเงินทุน เนื่องจากคนไข้ที่เข้ารับการรักษาเบิกไม่ได้

ดังนั้นการพัฒนาระบบดิจิทัล จะสามารถช่วยให้การรักษามีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งในปีงบประมาณ 2567 มีนโยบายการใช้จ่ายเงินบำรุง 3 หมื่นล้านบาท ในการปรับโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างของ รพ.พบพระ ที่มีเครื่อง CT- Scan ทำให้ไม่ต้องส่งต่อคนไข้ไปยัง รพ. แม่สอด ส่งผลให้ประหยัดน้ำมัน บุคลากร สามารถลดค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ขอให้ผู้บริหารทุกระดับทำตามนโยบาย One province one hospital ในการใช้จ่ายเงินบำรุงลงทุน ระบบดิจิทัลให้เชื่อมโยงกัน และการจัดตั้งกลุ่มดิจิทัลทางการแพทย์ 2) บุคลากร การพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล การอบรม Cyber security 3) ระบบการเชื่อมโยงข้อมูล ให้ไปในทิศทางเดียวกัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นโปรแกรมของกระทรวง ให้ประชาชนมีความมั่นใจในการใช้แอปพลิเคชัน 4) ประเด็นข้อกฎหมาย ให้บุคลากรมีความรู้ความ ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวม 104 ฉบับ

สุดท้ายนี้ขอให้เน้นการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน บุคลากร ความเชื่อมโยง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง การขับเคลื่อนนโยบาย One province one hospital โดยใช้จุดแข็ง คือ ความเป็น Unity และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่าจะดูแลข้อมูล คินข้อมูลให้กับประชาชน และพัฒนาระบบงาน สธ. ต่อไป นอกจากนั้นยังพัฒนากระทรวงสู่ระบบดิจิทัลสุขภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ลดความแออัด ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้สะดวก รวดเร็ว มีสุขภาพดี ขับเคลื่อนและพัฒนาระบบ สธ. ในอีก 5 ปีข้างหน้า

1. น.ส.นาฏอนงค์ เจริญสันติสุข
 2. น.ส.สุกัญญา มวยสีทอง
 3. น.ส.ฐิติมา ธรรมไชย
- บันทึกการประชุม